

Adı-Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :

Senaryo 1

Kazanım: 8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Hayat, uzun bir maratondur ve bu uzun koşunun insana kattığı deneyimler yol aldıkça artacaktır. İnsanlar, bu maratonda yol alırken birçok şeyin farkına ya geç varıyor ya da hiç varmıyor. Bunun da en büyük sebebi insanın yalnız başına mücadele etmesidir. Oysa bu dünya, insanın insana desteği ile zenginleşmelidir. Her insan bir deneyimdir ve insan bu deneyimlerini en yakın gördüğü insana aktarmakla sorumludur. Hele ki arkadaşının zor zamanında yanında olması kadar kıymetli başka bir şey yoktur.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız.

Anlam	Sözcük
Hayat boyu edindiği bilgiler.	
Kararlılıkla yapılan çaba ve çatışma.	
Dayanıklılık ve direnime gerektiren, uzun süren iş.	

Anlam	Sözcük
Hayat boyu edindiği bilgiler.	Deneyimler
Kararlılıkla yapılan çaba ve çatışma.	Mücadele
Dayanıklılık ve direnime gerektiren, uzun süren iş.	Maraton

Kazanım: 8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

2. Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına
Her tarafta yükseklik, her tarafta ıssızlık
Yalnız arabacının dudağında bir ılık
Bu ılıkla uzayan, dönen kıvrılan yollar
Uykuya varmış gibi görünen yılan yollar
Başını kaldırarak boşluğu dinliyordu.
Gökler bulutlanıyor, rüzgâr serinliyordu
Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince

Bu dizelerde geçen aşağıdaki fiilimsilerin türlerini karşlarına yazınız.

Takılırken: **Zarf-fiil**

Uzayan: **Sıfat-fiil**

Kaldırarak: **Zarf-fiil**

Serpilmeye: **İsim-fiil**

Çevrilince: **Zarf-fiil**

Kazanım: 8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

3. Herhangi bir konunun, görsel ve işitsel materyal kullanılarak öğretilmesi önemlidir. Çünkü bu yöntem daha çok duyu organını uyardığı, öğrencinin ilgi ve dikkatini çektiği için öğrenmeyi kolaylaştırır. Ünlü bir Çin atasözünün, "İşitirim ve unuturum, görürüm ve hatırlarım, yaparım ve anlarım.", ne kadar anlamlı olduğunu görürüz. Zaman sabit tutulmak üzere insanlar okuduklarının %10'unu, işittiklerinin %20'sini, hem görüp hem de işittiklerinin % 50'sini, söylediklerinin %70'ini ve yapıp söyledikleri bir şeyin ise %90'ını hatırlar. Öğretimde görsel ve işitsel araçlar kullanıldığında öğrenme hem daha çabuk ve hem de daha kalıcı olur.

Bu metnin ana fikrini yazınız.

Bir öğretim etkinliği ne kadar çok duyu organına hitap ederse öğrenme daha hızlı ve daha kalıcı olur.

Kazanım: 8.3.16. Metnin konusunu belirler.

4. Romanda öyküye göre derdinizi anlatacağınız daha geniş bir alanınız var. Bu da kimi zaman nerede durmanız gerektiğini kestirmenizi zorlaştırabilir. Bilirsiniz, çok konuşanın yalan, yanlış ya da boş konuşma olasılığı her zaman daha yüksektir. Bunun yanında roman uzun soluklu bir iş olduğundan daha sık motivasyon problemi yaşarsınız. Öyküyle işiniz çok daha erken biter ancak burada da söz söyleyecek alanınız dardır.

Bu metnin konusunu yazınız.

Romanın da öykünün de iyi ve kötü taraflarının olması

Kazanım: 8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşturma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.

5.

I Sebep ne gözden akan kanlı yaşa
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm

II O çay ağır akar yorgun mu bilmem
Mehtabı hasta mı solgun mu bilmem

III Nice koç yigitler yere serilir
Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir

Yukarıdaki dizelerde yer alan söz sanatlarını, kullanıldığı dizeleri de belirterek yazınız.

I. dize: Sebep ne gözden akan kanlı yaşa (Abartma)

II. dize: O çay ağır akar yorgun mu bilmem

Mehtabı hasta mı solgun mu bilmem (Kişileştirme)

III. dize: Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir (Tezat)

Senaryo 2

Kazanım: 8.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

1. İlim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir, sen kendini bilmezsen, bu nice okumaktır.

Yunus Emre

Yunus Emre'nin bu sözünde anlatılanlarla ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade eden bir deneme yazınız.

Yazınızı oluştururken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz. Yazınıza uygun bir başlık getiriniz.

İLİMİN SONSUZLUĞU

İlim; fen, feyiz, maarif, bilim gibi manaları bulunan çok anlamlı bir kelimedir, ilim; bir şeyi bilmek demektir.

İnsan, yaratılış itibarıyla bilmeye, kendisine gizli görünenleri öğrenmeye, meraklı bir yapıya sahiptir. Daima arayış ve araştırma ihtiyacı içindedir. Bu özellik doğuştan başlar. Belirli bir bilgi birikimine sahip olan insanın, bu kadar bilgi bana yeter dediği, âdetten değildir. Yaşanan yıllarla/zamanla ilgisi yoktur bilginin. Bu yüzden okumanın/öğrenmenin yaşı yoktur denmiştir.

Bu sözlerin sahibi olan Yunus EMRE bu dizelerden hareketle insanlara ilmin esas gayesinin insanın kendi iç dünyasını keşfetmesi olduğunu dile getirmiştir. Bunu gerçekleştirmeyi başardığında ilim öğrenmenin lezzetine ulaşabileceğini bunları yapamadığı takdirde ise ne yaptığı işten bir tat alacağını ne de öğrendiği ilmin özelde kendisine genelde ise topluma faydalı olmayacağını söylemiştir. İnsanın ilim öğrenmesinin yani kendi iç dünyasına ulaşmasının bir başka deyişle yaradılış gayesinin farkına varmasının ne kadar önemli olduğunun farkına varabiliriz.

Sonuç olarak bu dizelerden yola çıkarak Yunus Emre'nin dehasının sınırlarının nerelere vardığına ve ilim öğrenirken insanların kişiliğini de geliştirmesi gerektiğinin farkına varabiliriz. Yukarıya aldığımız beyitte ilim öğrenmenin de bir gayesi olduğuna dikkat çeker Yunus. Zira "Kişiliksiz bilgi, bilgi değildir, ilim, sonsuz bir okyanustur. Her insan, bu ummandan kapasitesi kadar faydalanabilir ya da bu ummana damlalar bırakabilir."

Kazanım: 8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

2. Zarf-fiilin cümleye zaman ve durum anlamı kattığı dört ayrı cümle yazıp zarf-fiillerin altını çiziniz.

1. Cümle: (Zaman anlamı)
2. Cümle: (Durum anlamı)
3. Cümle: (Zaman anlamı)
4. Cümle: (Durum anlamı)

1. Cümle: Araştırmalarını deneylerle gerçekleştirdiğinde daha başarılı olacaktır. (Zaman anlamı)

2. Cümle: Doktorun tavsiyelerine uyup çayımı şekersiz içmeye başladım (Durum anlamı)

3. Cümle: Etraftaki tüm ağaçların kesildiğini görünce çok üzüldüm. (Zaman anlamı)

4. Cümle: Hastanın sağlık durumu gün geçtikçe kötüye gidiyordu. (Durum anlamı)

Kazanım: 8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.

3. Aşağıdaki cümlelerden öznel olanların başındaki yay ayraca (Ö), nesnel olanlara (N) yazınız.

- () a) Yahya Kemal Beyatlı, İstanbul ile ilgili düşüncelerini "Aziz İstanbul" eserinde kaleme alır.
- () b) Saygı ve sevgiye dayalı, dostlukla ve hoşgörüyle beslenen ilişkilerin yerini menfaatler ve parasal ilişkiler almaya başladı; bence bu düzen bundan sonra kesinlikle değişmez.
- () c) Su kaynağı, işleme sürecinde bir başarısızlığa uğramadığı sürece su kesinlikle kirlenemez ve sağlık tehditleri de daha az sıklıkla görülür.
- () d) Andersen, Kibritçi Kız masalında yılbaşı akşamı çıplak ayaklarıyla kibrit satan küçük bir kızın çektiği zorlukları ve bu zorlukların içinde kurduğu mutlu hayalleri başarılı şekilde anlatmıştır.
- () e) Şiirde insandan bahsedilmediği gibi bizi görülenin ötesine götüren derin bir mana ve duygu da yoktur.

a) N b) Ö c) N d) Ö e) Ö

Kazanım: 8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

4. Göbeklitepe, Şanlıurfa il merkezinin yaklaşık olarak 22 km kuzeydoğusunda, Örencik köyü yakınlarında yer alan dünyanın bilinen en eski kült yapılar topluluğudur. Bu yapıların ortak özelliği, T biçimindeki dikili taşlar yuvarlak planda dizilmiş, araları taş duvarla örülmüştür. Bu yapının merkezinde daha yüksek boyda iki dikili taş karşılıklı olarak yerleştirilmiştir. Bu dikili taşların çoğu üzerinde insan, el ve kol, çeşitli hayvan ve soyut semboller, kabartılarak veya oyularak betimlenmiştir. Söz konusu motifler yer yer bir süsleme olamayacak kadar yoğun olarak kullanılmıştır.

Bu metinde geçen aşağıdaki sözcüklerin anlamını tahmin edip karşlarına yazınız.

merkez:

yaklaşık:

plan:

betimlenme:

yoğun:

merkez: Belirli bir yerin ortası

yaklaşık: Kesin değeri ya da miktarı değil, ondan az fazla ya da az eksik ama ona yakın bir niceliği göstermek

plan: Bir konunun yolunda yürümesi için uyulması tasarlanan düzen

betimlenme: Anlatılan varlık ya da nesneyi okuyucunun hayalinde canlandırabilmesini sağlamak

yoğun: Hacmine oranla ağırlığı çok olan

Kazanım: 8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.

5. Aşağıda verilen cümleleri öğelerine ayırınız.

- a) Et ve balık yemeklerinde sofraları süsleyen o ilginç tat, bu baharat olarak kullanılan bitkinin maharetidir.
- b) Müziğe olan yeteneği, küçük yaşlarda annesinden duyduğu şarkıları söylediğinde ortaya çıktı.
- c) İnsanların nasıl davranması gerektiğini belirleyen kurallar, her kültürde değişik özellikler gösterir.
- d) Annesinin dizinin dibinde oturup ondan masallar dinlediği günleri, özlüyordu.

a) Et ve balık yemeklerinde sofraları süsleyen o ilginç tat, bu baharat olarak kullanılan bitkinin maharetidir.

Özne

Yüklem

b) Müziğe olan yeteneği, küçük yaşlarda annesinden duyduğu şarkıları söylediğinde ortaya çıktı.

Özne

Zarf tamlayıcısı

Yüklem

c) İnsanların nasıl davranması gerektiğini belirleyen kurallar, her kültürde değişik özellikler gösterir.

Özne

Yer tam.

Nesne

Yüklem

d) Annesinin dizinin dibinde oturup ondan masallar dinlediği günleri, özlüyordu.

Nesne

Yüklem